

53

PEDIJATRIJSKI AUTOIMUNI NEUROPSIHIJATRIJSKI POREMEĆAJI POVEZANI SA STREPTOKOKNIM INFEKCIJAMA

Pedijatrijski autoimuni neuropsihijatrijski poremećaji povezani sa streptokoknim infekcijama (PANDAS) je neurološko i psihijatrijsko stanje u kojem simptomi nastaju ili se pogoršavaju streptokoknom infekcijom. PANDAS je podtip pedijatrijskog neuropsihijatrijskog sindroma s akutnim početkom (PANS). Znakovi i simptomi PANDAS-a usklađeni su s trenutnim smjericama za dijagnosticiranje PANDAS-a i uključuju:

Prisutnost opsesivno-kompulzivnog poremećaja (OKP) i/ili tikova (nekontrolirani, iznenadni, ponavljajući pokreti ili zvukovi), koji su dovoljno jaki da ometaju sposobnost funkcioniranja.

Simptomi se pojavljuju između 3. godine života i puberteta (iako je moguća kasnija pojava simptoma).

Simptomi se pojavljuju naglo i dramatično (obično unutar jednog do dva dana) i mogu se opetovano poboljšati, a zatim naglo pogoršati (ponavljajući i remitirajući tijek).

Postoji povezanost između pojave ili pogoršanja simptoma i infekcije streptokokom skupine A (GAS). Pojava simptoma mora biti povezana s pozitivnom kulturom grla i/ili krvnim testovima koji pokazuju povišena antitijela protiv tvari koju proizvodi GAS (tzv. anti-GAS titri). Djeca s

PANDAS-om često se ne žale na upalu grla unatoč infekciji. Nakon početne infekcije, naknadni napadaji mogu biti povezani s drugim infektivnim ili okolišnim okidačima.

Postoje i druge neurološke abnormalnosti. Kada su prisutni simptomi PANDAS-a, neurološki pregled će pokazivati abnormalnosti. Abnormalnosti mogu uključivati bilo koji od dodatnih neuropsihijatrijskih simptoma koji se javljaju kod osoba s PANS-om.

Temeljni uzrok PANDAS-a nije jasan, ali studije sugeriraju da streptokokna infekcija uzrokuje abnormalni imunološki odgovor što rezultira neuropsihijatrijskim simptomima. Liječenje je usmjereno na davanje antibiotika za GAS infekciju, te lijekove ili bihevioralnu terapiju za neuropsihijatrijske simptome.

Simptomi

PANDAS je akronim za pedijatrijski autoimuni neuropsihijatrijski poremećaj povezan sa streptokoknom infekcijom. Opisuje nagli početak ili pogoršanje simptoma kod djece koja imaju opsesivno-kompulzivni poremećaj ili poremećaj tikova (tj. Touretteov sindrom), nakon infekcije streptokokom skupine A (streptokokna infekcija). Nakon infekcije streptokokom, djeca s PANDAS-om

obično imaju iznenadni početak motoričkih ili vokalnih tikova; opsesije; i/ili kompulzije. Ovi teški simptomi obično traju od nekoliko tjedana do nekoliko mjeseci. Nakon postupnog poboljšanja, djeca možda neće imati nikakvih dodatnih problema sve dok ne dobiju drugu streptokoknu infekciju.

Djeca također mogu osjetiti sljedeće znakove i simptome tijekom epizode PANDAS-a:

- Mrzovolja i razdražljivost
- Strah od odvajanja
- Simptomi ADHD-a
- Poremećaji spavanja
- Noćno mokrenje u krevet i/ili učestalost mokrenja tijekom dana
- Promjene fine motorike (rukopis)
- Bol u zglobovima
- Poteškoće s koncentracijom i gubitak akademskih sposobnosti
- Razvojna regresija (tj. izljevi bijesa, „dječju govor“)